

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.З.Н.

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

Національний
технічний університет
ДНІПРОВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА
1899

Міністерство освіти і науки України
Національна академія наук України
Національний центр «Мала академія наук України»
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Київський національний університет
будівництва і архітектури
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Національний університет «Львівська політехніка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ХVІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА
НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

09 – 12 грудня 2025 року
Полтава

матеріали («Чотири стихії», «Квітковий колаж», «Ритми дихання та барви природи»), сприяли швидкому заземленню та встановленню контакту з власними ресурсами. Зафіксовано позитивну динаміку у творчих роботах: перехід від хаотичних та темних композицій до більш структурованих, збалансованих та насичених кольорових рішень, що корелює зі змінами у внутрішньому стані учасників. Наприклад, сесії, спрямовані на роботу з невизначеністю та втратами (запланована «Гінь відпускання»), демонструють потенціал арт-терапії для забезпечення психологічного завершення циклів та формування навичок прийняття змін. Досвід показав, що чітка тематична спрямованість сесій, інтегрована з образотворчими прийомами, дозволяє максимально ефективно пропрацьовувати складні стани, а роль викладача образотворчого мистецтва як фасилітатора є ключовою для забезпечення якісного терапевтичного процесу.

Висновки підтверджують, що систематичне впровадження арттерапевтичних заходів у освітню практику викладачем образотворчого мистецтва є ефективним інструментом психосоціальної підтримки, розвитку емоційного інтелекту та підвищення життєстійкості учасників. Проаналізований досвід демонструє, що арт-терапія не лише поглиблює розуміння мистецтва, а й виконує важливу компенсаторну та корекційну функцію. Подальші перспективи дослідження включатимуть детальний кількісний аналіз результатів подальших сесій та розробку методичних рекомендацій для викладачів мистецького спрямування щодо інтеграції арт-терапії у щоденну педагогічну діяльність.

УДК 378.147:658.8:622.3

**ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У НАФТОГАЗОВІЙ
ГАЛУЗІ**

Палій К.В., PhD, доцент, **Тупиця О.Ю.**, PhD, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
e.paliy777@gmail.com

Професійна підготовка філологів-перекладачів технічного профілю набуває особливого значення в сучасних умовах розвитку енергетичної безпеки та нафтогазового сектору України. Галузевий переклад у нафтогазовій сфері вимагає від фахівця не лише високого рівня мовної підготовки, а й здатності працювати з технічною, нормативною та виробничою документацією, спеціалізованими технологічними процесами, інноваційними системами та галузевими стандартами. Саме тому, розроблена викладачами кафедри освітньо-професійна програма «Галузевий переклад: англійська мова, німецька мова» [1] включає мейджор «Переклад у нафтогазовій галузі», який формує у студентів комплекс професійних компетентностей, необхідних для перекладацької діяльності у високотехнологічному та інженерно насиченому середовищі. У межах цього мейджора передбачено шість взаємопов'язаних освітніх компонентів, серед яких *ЗМ4 «Німецькомовна нафтогазова термінологія і переклад в галузі»*.

Таке структурування вимагає створення спеціалізованих навчально-методичних матеріалів, орієнтованих на опанування предметних знань і галузевої термінології, тому викладачі кафедри уклали підручник «Практика перекладу в нафтогазовій галузі», відповідно до змісту й логіки освітньої програми [2].

Зміст підручника забезпечує системне вивчення термінології, наближення навчального матеріалу до реальних виробничих ситуацій, формування інтегрованих професійних компетентностей. Особливого значення набуває аналітична обробка текстів у вигляді **bi-text**. Така методика роботи під час практичного заняття є, на нашу думку, найбільш ефективною для взаємодії викладача зі студентами. **Bi-text** – це два тексти різними мовами, які подаються паралельно й узгоджені між собою за змістом: оригінальний текст та його переклад. Для чого

потрібен бі-текст? По-перше, для навчання перекладу. Студенти разом із викладачем можуть порівнювати оригінал і переклад, бачити відповідники слів, пояснювати граматичні конструкції, стилістичні особливості. По-друге, читання такого тексту розвиває словниковий запас, сприяє розумінню структури мови. По-третє, дозволяє аналізувати, роблячи своєрідні вправи на трансформації: спостерігати зміну порядку слів, часових форм, логічних зв'язків, стійких словосполучень та багато іншого. Можна сказати, що це сукупність словника, глосарію та лінгвістичного дослідження (спостереження). Звичайно, коли викладач уміло організовує таку роботу. Навчальний матеріал добирає викладач, спираючись на розуміння реальних виробничих ситуацій. Таким чином, відбувається формування інтегрованих професійних компетентностей.

Функцій підручника «Практика перекладу в нафтогазовій галузі (німецька мова)»: 1) структурування тематичних блоків відповідно до інженерних процесів у галузі; 2) забезпечення студентів автентичними навчальними матеріалами; 3) формування навичок перекладу та редагування; 4) відтворення «жанрів», які студенти зустрінуть у професійній діяльності.

Методичні інновації, які реалізовано у навчально-методичних матеріал та змісті підручника: 1) створення своєрідних тематично-жанрових бі-текстів як засобу розвитку перекладацької рефлексії; 2) розробка проектних завдань для моделювання виробничих ситуацій; 3) тренінги термінології відповідно до стандартів ISO та DIN; 4) створення вправ на переклад інженерних схем та виробничих процесів, технічної та юридичної документації; 5) робота з мультимедійними матеріалами та Інтернет-джерелами. Таким чином, професійна підготовка майбутніх філологів-перекладачів нафтогазової галузі забезпечує формування ПРН, що стосуються здатності виконувати переклад складних галузевих текстів, володіння термінологією нафтогазового сектору, компетентностей у роботі з технічною документацією, вміння використовувати сучасні цифрові та інформаційні технології, готовності до конференційного та презентаційного перекладу.

Випускники спеціальності В11 «Філологія», спеціалізації В11.041 – «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» ОПП «Галузевий переклад: англійська мова, німецька мова» здатні працювати з науково-технічною інформацією, виконувати переклад у реальних виробничих умовах, брати участь у міжнародних технічних комунікаціях, забезпечувати міжмовне посередництво у нафтогазовій індустрії. Підготовка майбутніх філологів-перекладачів має комплексний характер. Вона базується на міждисциплінарному поєднанні інженерних знань, галузевої термінології, цифрових технологій та високого рівня мовної компетентності.

Література:

1. *Освітньо-професійна програма «Галузевий переклад: англійська мова, німецька мова» першого рівня вищої освіти – бакалаврського галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» спеціальності В11 «Філологія», спеціалізація В11.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2025. 21 с. URL: <https://nupp.edu.ua/page/litsenzuvannya-ta-akreditatsiya.html>*

2. *Воробйова О.С., Пешкова Т.В., Тупиця О.Ю. Практика перекладу в нафтогазовій галузі (німецька мова): підручник. Кишинів: Lap Lambert Acad. Publ., 2024. 218 с. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/15557>*